

ning om tvungen Voldgift. Den gennemførtes i 1916 af den daværende Venstre-regering med Venstres og Højres Stemmer imod Arbejderpartiets og var derefter gældende i 5 Aar, indtil den i 1921 bortfaldt under en Højre-regering. En tilsvarende Ordning gennemførtes atter midlertidigt i 1922 under en Venstre-regering. Den vedtoges denne Gang med Venstres og Arbejderpartiets Stemmer imod Højrepartiets og bortfaldt Aaret efter, da Højre igen var kommet til Magten i Norge. Som de fleste ærede Medlemmer vil vide, er dette Krav om tvungen Voldgift stadig en af det norske Venstres Mærkesager, støttet af det norske Bondeforbund, og det er en kendt Sag, at de to Partier under den store Konflikt i Norge for kort Tid siden igen førte Spørgsmaalet frem i Stortinget, men at Sagen midlertidigt blev udsat ved Beslutning af de andre Partier. Men netop i disse Dage foreligger der Meddelelse fra Norge om, at det under Hensyn til den norske Arbejdskamps Tilspidsning maa anses for sandsynligt, at Voldgiftsforslaget vil komme til Behandling med Højre-regeringens Tilslutning umiddelbart efter Paaske, og at Vedtagelse derefter er sikret. Det ses endvidere af Telegrammer i Dag, at de norske Arbejdsgivere, som i de senere Aar har erklæret sig for Modstandere af Systemet tvungen Voldgift, nu har opgivet deres Modstand imod Lovens Behandling og i Øjeblikket ser den som den eneste Udvej af den Kamp, der udkæmpes deroppe. Men der foreligger dog ogsaa andre Meddelelser fra Norge i disse Dage, gaaende ud paa, at da baade Arbejderne og Arbejdsgiverne hidtil har været principielle Modstandere af Voldgiftstanken, skulde der være Mulighed for, at Enighed mellem Parterne opnaaedes, saaledes at det ikke skulde være nødvendigt at vedtage en Lov om tvungen Voldgift.

Denne Voldgiftsordning, der altsaa har været gældende i Norge i 6 Aar, har jo frembudt Lejlighed til at se den anvendt i Praksis. I 1916 blev der afsagt enkelte Domme. I 1920, da der var en Konflikt, som omfattede 60 000 Mand, blev der afsagt en Voldgiftsdom, der gennemførte Lønforhøjelser, der under Hensyn til Konjunkturerne den Gang var meget betydelige. I 1922 blev der afsagt en Række

Domme i store Konflikter, der omfattede største Delen af Norges Industri, og den Gang blev der under Hensyn til den da herskende Konjunkturedgang foretaget Lønreduktioner paa indtil 25 pCt. Om disse Domme i 1916 og 1920 ved man, at man fra alle Sider bøjede sig loyalt for dem til Trods for den Modstand, der havde været indenfor Parterne imod Voldgiftsordningens Indførelse. I 1922 berettes der om ganske enkelte ulovlige Strejker uden nogen større Betydning.

Man har anført som Argument imod en Ordning med Adgang til tvungen Voldgift, at en saadan Ordning kan tænkes at virke skadelig paa Parternes egne Muligheder for selv at opnaa Forlig, at der med andre Ord skulde opstaa en Fare ved Voldgiftsordningens Indførelse, idet til en Tid den ene, til andre Tider den anden af Parterne skulde kunne spekulere i Voldgiftsdomstolens Afgørelse som sidste Instans, saaledes at dette efterhaanden vilde medføre, at større og større Dele af Arbejdsbetingelserne i Samfundet vilde blive afgjort ved Voldgift. Det er klart, at der her peges paa et Forhold, der maa tages Hensyn til ved Udformning af en Lovgivning paa dette Omraade, og det er et Forhold, som vi for vort Vedkommende ogsaa ønsker at tage Hensyn til. Jeg vil dog i denne Forbindelse sige, at der ogsaa er Grund til at pege paa det Forhold, jeg nævnte, at man nu i Norge fra adskillige Hold ser saaledes paa det, at der er Udsigt til, at et Forlig snarere opnaas mellem Parterne, fordi man ikke ønsker Sagen afgjort ved en Voldgiftskendelse. Men det er ogsaa vort Ønske, at der maa blive taget Hensyn til den Fare, der her kan foreligge ved Anvendelsen af Voldgiftssystemet. Det er vort Ønske, at Grundlaget for Fastsættelsen af Løn- og Arbejdsvilkaar stadig maa være den frie Forhandling mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, eventuelt med Forligsmandens Bistand. Voldgiftsvejen, Voldgiftskendelsen, bør kun være Samfundets Nødværge, naar Organisationernes Kamp sætter Samfundets Velfærd paa Spil. Og jeg tror, der er skabt tilstrækkelig Sikkerhed paa dette Punkt gennem den Udformning, vi har givet Forslaget, som jeg heretter skal tillade mig at gennemgaa.

Forslagets § 2 omhandler, hvorledes